

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolószerkesztő:	Kiadó lapfőigazgató:	Egyesszám ára 4 fillér.
Műhely: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Árnyék: Negyedévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Ujra Negyedévre	5 "			
Egy évre	20 "			

ROSTA.

Mindennapra egy tojás! kotkodácsolja a tyúk.

Mindennapra egy hazugság! sziszegik a nemzeti alakulás ellenségei.

De hiába áskálódnak, senkit sem sikerül ugratniok és semmit se tudnak czt ugratni.

Bánffy Dezső csak mosolyog. Ismeri ő már a bécsi dörgést! Az ellenzéki szövetség pedig áll rendületlenül.

Hanem egyszer majd halljuk ám a nagy kiabálást: Jaj, jaj, égszakadás, földindulás, a fejemen egy koppanás, szaladj te is pajtás! . . .

És szaladni fog az egész kamarilla. És kezdődik a magyar nemzet dicsőséges kora!

* * *

Ma megkezdik a felirati javaslat tárgyalását a képviselőházban.

Azoknak van legtöbb kilógásuk ellene, a kiknek egyáltalán semmi se tetszik, a mióta végérvényesen megbuktak és letörték.

Az ember nem tudja, nevéssé vagy boszankodják, mikor egyre azt hallja, hogy a felirat nagyon szerény. Miért nem üzen benne hadat a Ház a császárnak, a muszkáknak, az egész világnak? Micsoda dolog az, hogy az ellenzék többségre jutott és még csak egy rongyos kis bombát se dobott? Ezt a kis szivességet igazán megtehetné azoknak, a kiknek úgy fáj megválni a harminc éven át korlátlanul élvezett és jól kiaknázott hatalomtól.

* * *

Tudom, hogy ismét tagadni fogják. De bizony mondom, hogy igaz és be fog nemsokára következni. A szabadelvű pártról szól az ének.

Az országban már nincs szabadelvű párt. Ahol fel nem oszlott, csak azért nem oszlott fel, mert ez teljesen fölösleges. A temetés után már nincs szükség annak orvos megállapítására, hogy a halál beállott. De a vidéki szabadelvű pártok elnökei, vezetői, tagjai egyenként kilépegettek. Szóval nincs már szabadelvű párt sehol.

És nemsokára az ország szívében se lesz. Az országgyűlési szabadelvű párt bomlása ugyanis most már csak napok kérdése.

Lehet, hogy ma újabb szoros összetartásról érkezik hír . . . De ez már a kialvó mécs utolsó fellobbanása . . .

Az ellenzék összetartása.

— május 4.

Az egyesült ellenzék vezérő bizottságának mai ülése, melyről távirati rovatunkban adunk hírt, a legérdekesebb politikai mozzanatok közé számítható.

Az érdekelt sajtó az ellenzéki vezérő férfiak meghasonlását a szövetkezett pártok egyetértésének lazulását kürtöli tele torokkal, míg ellenben a vezérő bizottság egyértelműleg hozza meg határozatait s a rosszakaratu híreszteléseknek ilyen fényes módon nyujja cáfolatát. Elhatározták, hogy a képviselőházat állandóan együtt tartják, a mi nagyon helyes intézkedés, mert a mostani válságos időkben csakugyan őrtálló helyén kell állania a nemzet törvényhozásának. Hogy a bizottságok megválasztását sürgősen végrehajtsák, ez is örvendetes határozat, mert arra vall, hogy az új többség dolgozni kíván. Nincs az sehol megírva, hogy a Ház elé mindenkor a kormányok lépjenek kezdeményezéssel; a Ház is gondoskodhatik bizottságai útján az országra nézve fontos és üdvös törvények előterjesztéséről.

Hogy a vezérő bizottság a Házat együtt óhajtja tartani, ehhez a tényhez másnemű következtetéseket is fűzünk. Arra vall ez, hogy a vezérő bizottság a válságnak valami új, valami lényegesebb fordulatát sejtí, vagy talán tudja is. Rossz vagy jó lesz-e ez a fordulat, nem tudjuk; mindkét esetben fenn akarják tartani a törvényhozás ellenőrködő befolyását. Hogy ez a fordulat inkább kedvező a nemzetre nézve, mint nem, erre következtetünk a vezérő bizottságnak másik határozatából. Elhatározták ugyanis, hogy az ellenzéki pártok felirati javaslatának megszólítását (a mint tudjuk a királyi fenséghez intézték azt) megváltoztatják s a regen megszokott megszólítást használják, mely az uralkodónak tágabb címét, tehát a császárit is tartalmazza a királyin kívül. A

felirat aláírásánál is a régi szokáshoz térnek vissza.

Nekünk úgy látszik, hogy ez az engedékenység valamely a bécsi körökkel való megegyezés eredménye. Talán ehhez a változathoz fűzték az udvar körében a feliratnak a döntés alapjául való elfogadását. Ezt kérhették, ezt kívánhatták az új többséghez. Higyjük a legjobbat, mert a ki kér és óhajt valamit, az bizonyára ad és enged is valamit cserébe.

Óhajtjuk, hogy így legyen. A vezérő bizottság összetartásából következtetünk a többséggé szövetkezett ellenzéki pártok összetartására is. Ha ez állandó marad, nem féljük a nemzet ügyét, mert ez olyan szikla, a melyen megtörnek és összevonszolódnak Ausztria és a bukott kormányrendszer osztrák pártjának mindennemű támadásai és mesterkedései.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Május 4.

A tegnapi ülés nagyon rövid volt s így nem nagy az érdeklődés. A jobb oldali folyosó táton az ürességtől. A baloldal már élénkebb. — Tíz óra tájban érkezett meg Kossuth Ferenc, azonban nem sokára távozott, mert részt kellett vennie a Kossuth-szobor bizottság ülésén. — A folyosón egyébként újabb híreket nem tudnak. Egy csoportban Zichy Jenő gróf vitatkozik Ugron Gáborral a hadsereg kérdéséről.

Justh Gyula elnök az ülést egy negyed 12 órakor nyitja meg. Bejelenti, hogy Hadik Sándor gróf, Bay Lajos és Samassa János szabadságot kérnek. A Ház megadja.

Szalay Lajos lemondott újdéki mandátumáról.

Bánffy Dezső bárót Szeged II-ik, Huzialovszky Valért a zsolnai kerületben választották meg.

A baloldal éljenzéssel veszi tudomásul ezt a bejelentést.

Elnök bejelenti, hogy a zombori Schweidel-szobor bizottság meghívta a Házat a leleplezési ünnepre.

Ugron Gábor kérésére elnök kijelenti, hogy az ünnepélyen a képviselők az egyik elnök vezetésével fognak megjelenni.

Issekutz Győző az V-ik bíráló bizottság tagja leteszi az esküt.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós azért
hurutos bajainál, úymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.
Emellett az étvágyat és a testsúlyt, elővívítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban leggyakrabban 4—kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantú céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

Polonyi Géza az V-ik bíráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság Vlád Aurél és Geréb János mandátumát rendben találta.

Elnök javasolja, hogy a legközelebbi ülés május hó 4-én d. e. tíz órakor tartassék s tüzzék napirendre a felirati javaslat tárgyalását.

A Ház hozzájárul az elnök előterjesztéséhez.

Az ülés ezzel fél 12 óra előtt véget ért.

A nagy válság.

— május 4.

A tegnapi napon mozgásnak indult a politikai gépezet. Az a furcsa masinéria, a mely mostanában a válság nevű anyagot őrli. Tegnap még csak kevéssé teltek meg a zsákok a megörölt liszttel, de történtek olyan nevezetes események, a melyekből arra lehet következtetni, hogy az őrölés nem tart soká mert az új berendezkedés, a mely az ország általános megelégedésével fog találkozni, — mihamar megérkezik.

A politika mozgásba jöveleinek egyik legkimagaslóbb eseménye az, hogy Bánffy Dezső báró Bécsben járt és egyesek szerint megjelent a királynál, mások szerint nem. Mindenesetre nevezetes dolog, a mi hogy nagy jelentőségű, bizonyít az is, hogy Bánffy felkereste Apponyt, Kossuthot és Andrásyt és sokáig tárgyalt velük.

Bánffy bécsi látogatásán kívül sokat beszéltek még Khuen Héderváry Károlyról is, a ki félhivatalos híradás szerint Rátóton járt és onnan utazott Bécsbe. Ezzel szemben Bécsből este azt jelentették, hogy Khuen nem volt Rátóton, hanem nagybátyjának Khuen Balassy grófnak a temetésén. Tehát Széll nem tanácskozott és így az ez irányban való találkozás alaptalan.

*

Az ellenzéki szövetkezet vezérő bizottsága a Ház ülése után értekezletet tartott.

Ezen az ülésen Kossuth Ferenc elnökölt és a bizottság igen nagyon megvitatta a helyzetet. Legelső sorban is határozatot hoztak arra nézve, hogy a képviselőházat teljesen permanenciában fogják tartani. Ezután szóba került a felirat ügye. A vezérő bizottság e kérdésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Ház bizottságot küld ki sürgősen. Végül elhatározták, hogy a felirati javaslatban lévő megszólítást és aláírást megváltoztatják olyképen, hogy a régi megszólítást és aláírást alkalmazzák.

Bécsi hírek szerint alaptalan az, hogy a király ne jöjjön Budapestre. Illetékes helyről érkezett jelentés szerint a felség a szász király elutazása után lejön Budapestre és addig nem is utazik el, a míg a válság teljesen megoldva és az új kabinet kinevezve nem lesz. Erre nézve egyébként Tisza István is tett egy rövid és burkolt kijelentést, a mikor is azt mondta, hogy szerencsére a huza vona nem tart már soká.

*

A mi azonban a legfontosabb eseménye a tegnapi napnak, nem más, mint az összes pártok esti értekezlete. Késő este kapjuk az értesítést, hogy úgy a szabadelvű párt, mint a Kossuth, új és néppárt, valamint a diszszidensek ülést tartottak, a melyen a felirat tárgyalásánál való állás foglalás volt a tárgya. A legelőkelőbb ülést a szabadelvű párt tartotta, mert hiszen a többi pártok már régebben megnyilatkoztak a kérdésben.

Tisza István gróf az ülés megnyitása után hosszasan fejtegette a párt álláspontját a felirattal szemben. Utána Nagy Ferenc, Molec Dániel, Keglevich István és Pattayánszky Elek szólaltak fel. Végül Tisza ajánlatára a párt elfogadta, hogy a felirati javaslatot elutasítják s ezt a párt tagjai a Házban nyilvánítani is fogják.

A Kossuth párt egyhangulag elfogadta

a javaslatot és a párt álláspontját. Kossuth Ferenc fogja a Háznak előadni. Ugyancsak így határozott az újpárt, néppárt és a diszszidensek is.

Érdekes a horvát képviselők értekezletének határozata. A horvátok négy tagu bizottságot küldenek ki, a mely összefoglalja a speciális horvát érdekeket. Azt már most is hangsúlyozzák, hogy az államiság és közjog ellen nem lépnek fel, de a katonai dolgokban feltétlenül követelik, hogy a horvátországi csapatoknál a vezényszó horvát legyen.

Ezen párthatározatok előzik meg a felirat nagy vitáját, a mely ma lesz a képviselőházban.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— május 4.

Azzal rémitgetik a nemzetet, hogy a király elhidegült, a király idegessé lesz a válságnak már pusztá említésére is. Nehogy annyira menjen tőlünk való tartózkodása, hogy ezentul nem szívesen tartózkodik közöttünk. Ő volt — mondják — eddig is egyetlen jó barátunk Bécsben. Egyszóval eddig protegálta Magyarországot a főhercegeknél, a vezérkarnál és Ausztriánál; félő, hogy most már elveszítjük a protekcióját! Pedig a nemzetnek nem is igen van egyéb óhaja, mint az, hogy ezentul ne protekcióból, de tiszta és igaz jussa alapján élhessen jógaival . . .

*

A szövetkezett eilenzékre kigyót-bekát kiáltoznak, egyes tagjairól nem éppen épületes dolgokat mondanak el. Ebben a pletykában akad igazság, de hát úgy vegyük őket, mint a nagy hegységeket. Ne nézzük

Két rokonlelkű költő.

— Szaboleska Mihály és Sajó Sándor. —

Irtá: Dr. Kardos Albert.*

Sajó is csak csöndes családi fészében érzi magát jól és boldognak; mosolygó két lánya az ő imádsága, jó kedvük játszi fénye rásugárzik homlokára s elűzi onnan az élet gondját (Gyertek ide gyerecskéim). — A gyerekszoba bújja, öröme rajzoltatta meg a költővel ezt a derűs idilli képet, melyben velem együtt bizonyára sok szüle és még több gyermek fog igaz gyönyörűséget találni.

A gyerekszobából.

Olyan szelíd, szép a kezdet:
Játszadoznak, ölelkeznek;
S nagy hirtelen — halld csak anyjuk!
Mily egészen más a hangjuk!

Derült égből tüzes villám . . .
Nagy a harag köztük nyilván;
Az se hallgat, ez se néma,
Nagy dolog lesz ebből még ma!

Nosza hamar, hol a bíró?
Anyjukhoz fut a két síró,
Ott vitatják szakadásig,
Ki a hibás, csak a — másik!

Bíró ily pört sokat látott,
Könnyen oszt hát igazságot;
Ők meg, hogy ez ki van mondva,
Félre mennek sompolyogva.

Egy darabig egymást nézik,
Hangjukon már béke érzik,
Elvonul a vihar s végül
Nap is süt a felhős égről.
* Felolvasta a Csokonai-Kör ülésén.

Nap süt már a felhős égről:
Két kis lányunk összebékül.
S olyan a vég, mint a kezdet:
Játszadoznak, ölelkeznek . . .

Igazán öröm és vigasztalás e megannyi romlatlan érzés tiszta hangjai: hallanunk, kivált a mai korban, melynek már több nemzedéke növekedett operetten és amelynek egész sor verselője gyártja a csiklandó kuplékat és szedi rimbe a napi események, a köz- és magánbotrányok sarát — mosarát.

II.

Most pedig kísérjük ki a mi két költőnket a csöndes és szűk családi körből a tágas természetbe, a zajos életbe. Ez uton először is az eshetik jól szívünknek, hogy egyik szerényebb a másiknál, nem tolaakszik két könyökkel is, nem törtet minden áron a főhelyre, nagy hanggal és különös magaviselettel nem erőszakolja magára a járókelők, a világ figyelmét. — Ez a szerénység, ez a meghuzódás azonban önértétté, büszkeséggé dagad ott, ahol a belső érdemet, a költészet igazságát le akarják nézni, meg akarják tagadni.

Szaboleska utraivalóval bocsátja el ez újabb kötetét, küldi a szerető a mélyen érző emberek közé, ahol azonban ne bizza el magát, ha egy-két jó szóval fogadják; de ha oly házba jutna, hol lenézik a hitet, ki-nevetik a jámborságot, ott emelje fel bátran a fejét és legyen kevély magára, arra, hogy benne nincs egyéb: csak áhitat, csak szeretet. (Utraivaló.)

Sajó sem a hiúság embere; nem bánja, hogy csak gyalog jár és nem hintón, hogy huzza az igát, hogy neki a világ kicsiny öröm, nagy gond. (Nem járok én hintón) meg-

elégzik ábrándjaival, boldog, hogy lelke hittel és lánggal van tele, hogy szíve egy ideálért soha sem szűnik meg dobogni a becsületért. (Dal a becsületről.)

A mi költőink tehát a hivalgó fényt nem szeretik, a léha divatoknak nem szegődnek jármába, annál mélyebben vonzódnak az örök természethez, a mező virágaihoz, az erdő lombjaihoz.

Szaboleska már gyakran vallott szerelmet az erdőnek, a mi debreceni Nagyerdőnket is bevonta költészeté fényével, de azért talál még most is új meg új hangot e szerelme megszólaltatására. Egyszerűség, könnyedség, a legnagyobb lírikusokra emlékeztető dallamosság ömlik el Erdőben című költeményén. (L. a 100 l.)

Sajó is rajong az erdőért, neki dal zendül az erdő mélyén, föltámad ott az ifjúság üdve, boldogsága; máskor pedig szerelmes asszony szíve az erdő, amely édes titkokkal van tele. — A mig az erdő érzelmessé teszi, szentimentalizmusba ringatja, addig a hegyvidék a fenség érzetével, magasztos gondolatokkal tölti el a lelkét. — Lelke teljességéből tör ki az a szárnyaló szép költemény, mely a Petőfi-társaság díját nyerte meg és mely a tarpataki völgyet dicsőítve, fenkölt eszméket örök igazságokat hirdet.

A tarpataki völgyben (101. L. IV. és VI. strófa.)

A Tatra alján mosolyog az élet,
Virágok nyílnak, napsugár ragyog,
Dus lombok árnya halk szellő beszélget
Ringatva szárnyán fényt meg illatot;
Távol morajlás csalogat a völgybe,
S a hogy utad az erdőn áthalad:

közletről, mert így a hegy egész mivolta helyett csak kupacokat, rögöt, sarat látunk, míg a távolból a hegyet látjuk a maga hatalmas méreteinek teljességében!

Mikor a politikusok egymással féltékenykednek, vagy a saját elveikkel sem merészségek előlépni, nehogy e miatt elveszítsék a kormányra való képességüket, eszünkbe jut egy adom. Megőrült az egyszeri ember. Az volt a rögeszméje, hogy ő a makkhetes. Nem mert kilépni az ajtón, mert attól félt, hogy ott leselkedik a makknyolcas, aztán menten elüti!

A Tisza-gárda intése pénze fogyott vezéréhez:

„Bis dat
A ki nem biztat,
Hanem tüstént — pizt ad!”

A képviselőház tegnap ülésezett. Mivelhogy a görög husvétii ünnep véget ért. Valjon micsoda ürügyet találnak ismét a t. honatyák az elnapolásra?

A brassói katonai vérengzésnek van egy különösen érdekes mozzanata. A megbotránkozott szászok ugyanis e szavakkal nyomultak a vérengző tiszt felé:

— Vissza! Vissza! . . . Vége már a közös hadseregnek! . . . — kiabálták a fölháborodott szász polgárok . . .

Tehát vége már a közös hadseregnek! Ha már a gutgesinnt szász sógor is így beszél, akkor csakugyan jó lesz sietni a váltság megoldásával!

Lám hogy egyetértünk mi a szász urakkal még az önálló magyar hadsereg kérdésében is, ha a bőrük így diktálja!

Elédbe táru, fenséges gyönyörre,
Ott fön a Lomnic, lenn a Tarpatok.

Fenséges ormok, Végzetük jeléül
Felhő leng rajtuk: gyászuk fátyola;
Örök magányuk zordon közeléből
A napsugár is fázva száll tova,
Kietlen keblük nem fekaszt virágot,
Nekik a fénynek csak az árnya jut,
Ugy állnak ott, mint megdermedt titánok:
Lelkük kiégett, lángjuk kialudt. . .

Óh minden nagyság bíra van teremtvé,
Emberszív épp úgy, mint a bércorom;
Egy névtelen gyász elfojtott keserve
Felhőzik minden fennkölt homlokon;
A völgyi tájon virulhat az élet,
A magas bércen örök a ború,
Közönséges szív örömeinek élhet,
De a nagy lélek mindig szomorú. . .

Bizonyára költő, isten-áldotta költő, a kibben természet, a magyar föld ily érzéseket és magasztos gondolatokat támaszt.

III.

És a haza? Érthetetlen volna, ha a mi költőink szívében ott nem lakoznék a haza. A ki családját úgy szereti, aki a szabad természethez, a szülőföldhöz úgy ragaszkodik, mint Szaboleska és Sajó, annak lelke minden rezzenésével a haza is össze van növe.

Azonban Szaboleskát — mondhatjuk — csak az utóbbi évek tették igazán hazafias költővé. Az a mind lobogóbb láng, az a fokozódó lelkesedés, mely a millenium ünnepétől kezdve a szabadságharc félszázados, a Kossuth születése százados, a Rákóczi-felkelés kétszázados évforduló alkalmából végig viharzott a nemzeten, hatalmába kerítette a szelid érzések költőjét, a csöndes szív és

NAPI HIREK.

Debreceni percc.

— május 4.

Száguldó halottas kocsi! Nincs ennél utálatosabb látvány! Pedig gyakran látjuk Debrecen utcáin, hogy a temetésekre menő, vagy hazafelé induló fekete járművek ügető versenyeknek is beválló száguldozással rohannak. Néhány perccel előbb, vagy néhány pere múlva keserű könnyeket hullatnak a koporsót kísérő gyászolók, most meg ugyanaz a szomorú alkalmatosság versenyt futtat valami talyigással. Budapesten is így van, de ott némi menetséggel szolgál a temető — például az új köztemető — nagy távolságra, Debrecenben azonban erről szó nem lehet. A kegyelet dolga, hogy a különben is szép nyereséggel dolgozó temető vállalatok ezen az utálatos szokáson segítsenek, vagy pedig a rendőrség vessen véget ennek az izetlenségnek.

1. diák: Mért költöztél ebbe a házba?
2. diák: Igen alkalmas lakás; mindig meghallom, ha a szomszéd vendéglőben friss csapoláskor döngetik a hordót!

János vendéglős (a „Kis Pipá”-ban):
Fiuk, ma olcsón számítsatok mindent a taligásoknak! Nyolc taliga áll az üzlet előtt reklámban!

— **A Csokonai-emlékünnep.** Közeledik a mi nagy Csokonai ünnepünk és így természetes, hogy a kiküldött szakbizottságok buzgón végzik az előkészítés munkáját. Ma két ilyen bizottság is ülésezett. A fogadó bizottságot Domahidy Elemér főispán hívta össze a vármegyeházára, ahol megjelentek Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Géresi Kálmán főigazgató és számosan a tagok közül. A bizottság megállapodott abban, hogy a vendégek zömének fogadtatására a május 20 án érkező esti gyorsvonathoz teljes számmal kivonul és ott Kovács József polgármester üdvözlő a vendégeket, másnap pedig a banketten Domahidy főispán fogja a bizottság nevében az első üdvözlő beszédet mondani. A bizottság fel-

magános természet dalmokát, Szaboleska Mihályt.

Addig félrehuzódó muzsájával ő is kiáll a közélet piacára, beleszóll — és néha elég hangosan — nemcsak az örök hazafiság, hanem a muló politika kérdéseibe is. — E költeményei közül sokat kihagyott a jelen kötetből, de nem ártott volna még a bentmaradtakat is jobban megrostálni. — Szaboleska ugyanis sohasem tudja magát megtagadni s aki egész életén át szeretetet talált, békét hirdetett, az ő arcára nem illik a harag, ajkáról visszasan hangzik a fenyegetőzés, vagy a guny, nem jól áll neki, ha ökölbe szoritja a markát.

Én legalább nem szívesen hallom az egyik-másik költeményében az obstrukció nagy hangját, nem hiszek egészen annak az átoknak az őszinteségében, amelyet kiszalaszt ajkán, midőn játszó két kis fia katonának készül, mondván:

„Oh, mert ne légyen inkább egy fiam se,
Mint hogy a sorsuk őket odavesse:
Hol idegen bálványért élni, halni,
S hazát, testvért, mindent meg kell tagadni!”

Az is kirívó hang, hogy nem tud örülni a Rákóczi hamvai hazahozatalának, valamint akkor sem tud sem megnevetetni, sem fölízgatni bennünket, midőn a hangos, dalárdás és kokárdás március 15-i ünnepek miatt évődik.

— Folyt. köv. —

fogja hívni a város polgárságát, hogy az ünnep alkalmára lobogózza fel a házakat, felkéri továbbá a fogattulajdonosokat, hogy fogataikat bocsássák a bizottságnak rendelkezésére. A fogatokról különben egy szűkebb bizottság gondoskodik, mely áll Vecsey Imre, Kardos Albert és Varga Elemér tagokból. A fogadó bizottság az emlékünnep előtt közvetlenül még egyszer ülésezik és akkor teszi meg a végleges intézkedéseket. A második a szállásoló bizottság Oláh Károly városi tanácsos elnökleite alatt tanácskozott a városfőzán. Mint hogy a nagy számban érkező vendégek ellátására a szállók nem lesznek elégségesek, a bizottság fölkeri mindazokat akik vendégeket óhajtanak fogadni, szíveskedjenek e szándékukat Oláh Károly városi tanácsosnak szóval vagy írásban bejelenteni. A bizottság lakás- és podgyászjegyet fog nyomtatni, melyeket a jelentkező vendégek címére előre küld. A vonatok érkezéséhez képest rendeli ki majd a tagjait a vendégek elé, hogy az elszállásolás mindenütt a legnagyobb rendben menjen végbe. Ezt bizton remélhetjük is, mert a bizottságban oly tapasztalt férfiak vannak, mint az elnökön kívül Kiss Sándor, Szilágyi Bálint és Vettesy Béla városi tisztviselők.

— **Tisza Budapesten.** Rövid két heti pihenés után megint néptelen lett a gesztí ősi kuria, ahol egyébként a pihenő ideje alatt is szorgalmasan intézte a fontosabb államügyeket a miniszterelnök titkárjával Skerlecz Iván báróval. Tisza István miniszterelnök tegnapelőtt utazott el Gesztről családjával együtt Budapestre, ahonnan holnap Bécsbe megy. Az eddigi intézkedések szerint — amint a nagyváradi „Sz—g” írja — a miniszterelnök csak a váltság végleges megoldása után megy ismét haza Gesztre, ahol előreláthatólag a nyár nagy részét fogja eltölteni. Mi is azt reméljük.

— **A leleplezett Garbai.** Van-e ki e nevet nem ismeri? Nálunk bizonyára ismeretes már, mert hiszen nem rég itt járt, hogy egy kis parázs sztrájkjal kedveskedjék városunk társadalmának. Hát Garbai uramnak kellemetlen esete akadt a budapesti légszusz-munkások gyűlésén. Egy kis légszuszszel világították meg becses alakját. Egy vezér ugyanis kikelt az ellen az állítás ellen, hogy a szocialista vezérek a nép fil-léreiből élnek és lakmároznak s a nép keserves keresetéből uraskodnak. Félrevezetik a népet, ezt mondják a „hangyák”!

Egy hang: Igaz is!

Óriási zaj kerekedett e kijelentés nyomában.

— Bizonyítsa be! — kiáltották vissza.
— Ha meghallgatnak, bebizonyítom.

S erre a közbekiáltó kiállott az emelvény elé.

— Én — mondotta — Geiszt Antal vagyok. Vádatam bebizonyítom. A munkás-agitátorok mást nem tesznek, mint gyűléseket rendeznek. Még egyik vezér se magyarázta meg, mivel orvosolják bajaikat. Egyet tudnak: terrorizálni a munkásokat. Mikor a Népszava napilappá alakult át, minden szervezet tagjait arra kényszerítették, hogy fizessenek elő a Népszavára. Tót és német-ajku munkásoknak is le kellett fizetni az előfizetési díjat, holott egy szót se tudtak magyarul. (Felkiáltások: Gázság!) Mikor pedig megmondtam Garbai Sándornak, hogy ez nem járja, azt felelték nekem, *artsam a szám, különben pórul járok. Letörik a derekam, eltesznek láb alól — ezzel fenyegettek meg.* S csakugyan üldözni kezdtek. Kizártak a szervezetről, sőt minden építkezésnél elküldöttek; szóval kenyeremre tör-

ek. Egyébként bünyűi feljelentést tettem *életveszélyes fenyegetés címén*. Az elnök ekkor megvonta tőle a szót, mert nem a napirendhez beszélt. A leleplezés azonban fölért egy tizenkét karu légszesz lámpa világozóságával!

— **Névszerinti szavazás.** A városi tanács közönségre teszi, hogy a Szt. Anna utcai 51 és 53. sorszámú városi házastelkeknek a gör. kath. egyház temploma és iskolája részére leendő átengedése tárgyában a törvény által kívánt névszerinti szavazás a f. hó végén tartandó városi közgyűlés napirendjére kitűzetik.

— **Miniszteri kiküldött a kereskedelmi érettségiben.** A debreceni kereskedelmi akadémia ez évi érettségi vizsgálatain Berzeviczy közoktatási minisztert, Szabó Sándor sárospataki jogtanár fogja képviselni.

— **Utóállítás.** E hó 5-én mindannak dacára, hogy az országgyűlés az idej ujoacjutaléket még nem szavazta meg, — utóállítás lesz Debrecenben. E pótsorozáson, melyet különben minden hónapban megtartanak, a fősorozásról elmaradt hadkötelesek kerülnek a mérce alá. Érdekes jelenség csak annyi van az e havi utóállításán, hogy a vidékről néhány hadköteles, akiknek rendes körülmények között ez év márciusában kellett volna előállniuk önként jelentkeztek a sorozásra.

— **A városi muzeum megnyitása.** Az utóbbi időben sok szó esett már Debrecen város muzeumáról, a mely az Egyház tér 11. sz. alatt lévő ideiglenes helyiségben van. A muzeum megnyitására nézve most azt az értesítést vettük, hogy azt a Csokonai ünnepségek keretében tartják meg. A muzeum megnyitása május hó 21-én déli egy órakor történik meg. Tekintve, hogy az ideiglenes helyiség igen szűk, Debrecen város tanácsa elhatározta, hogy a helybelieknek meghívót nem küld, de az érdeklődőket korlátozott számban szívesen látják. A megnyitási ünnepélyen Oláh Károly tanácsos mond beszédet.

— **Osztályvizsgálatok a reáliskolában.** A VIII. osztály évvizsgálatai május hó 11. 12. és 13-ik napján lesznek. Azután következnek május 15—18. napján az érettségi írásbeli dolgozatok. A szóbeliek juniusi határideje még nincs megállapítva. — **Az országos ifjúsági tornaversenyen a reáliskola is részt vesz kb. 36 tanulóval,** Fazekas igazgató, Nádasdi, Horvay és Ált. tanárok vezetése alatt.

— **A nagyerdei sporttér** nagyobbára rendbe van hozva, két tennispálya ujonnan felszerelve s a tornaegyesület gyakorlatai ezentúl nem a csarnokban, hanem odakint fognak folyni. Az elnökség értesíti a tagokat, hogy a kiköltözés megtörtént.

— **Érettségi vizsgák biztosa.** A válás és közoktatásügyi miniszter dr. Szabó Sándort, a sárospataki jogakadémia tanárát bizta meg a debreceni ev. ref. főiskola érettségi vizsgáinak vezetésével.

— **Magyarok özönlése Amerikába.** A New-Yorkban megjelenő Bevándorló című folyóirat most érkezett számában olvassuk a következőket: „Fáj a lelkünknek, hogy egyre több honfitársunk jön az újvilágba. — Alig jön a new-yorki kikötőbe hajó, mely ne hozná csoportokban a kivándorlókat Magyarországból. Az elmúlt hét magyarországi bevándorlója még az előző hetet is meghaladta. Hatezereháromezeren jöttek a lefolyt héten Magyarországból, hogy itt megkeressék azt a kenyeret, amelyet a szülőháza nekik nyújtani nem bírt.

— **Magyar név.** Löw József debreceni lakos belügyminiszteri engedéllyel nevét „Loránt”-ra változtatta.

— **Társas kirándulás a révi cseppkő-barlangba.** Május 14-én a debreceni tornaegylet a barlang s Körösvölgy szebb rész-

leteinek meglátogatására kirándulást rendez, melynek részleteire nézve most tárgyal az egyesület az odaválókkal. A terv szerint a kirándulók megnézik a Körös áttöréseit, a szép Misidvölgyet, a Runk-tetőt, a vizesést s a révi Zichy-barlangot. Indulás Debrecenből szombaton 13-án este 10 óra 35 perckor, kiszállás Vársónkolyoson vagy Brátkán vasárnap reggel 4 órakor, visszaindulás Révről délután 3 óra 24 perckor a gyorsvonattal, érkezés vissza Debrecenbe este 6 óra 48 perckor. A kifizetett ut a rendelkezésre álló idő alatt kényelmesen bejárható. Utiköltség oda és vissza 7 korona 50 fillér. A kirándulás csak úgy jön létre, ha legalább 10 jelentkező van. Jelentkezni lehet Dr. Horvay Róbert tornaegyleti alelnöknél. Vendégek is jelentkezhetnek.

— **A Csokonai emlékünnepe.** Tegnap délután tartott ülést a Csokonai emlékünnepe fogadó bizottsága. Az ülésen Domahidy Elemér főispán elnököl és a vidéki vendégek fogadtatására nézve tették meg az intézkedéseket. A bizottság egyúttal elhatározta azt is, hogy Debrecen város közönségéhez felhívást intéz a házak fellebörgésére. A küldöttsegeket az állomásnál külön bizottság fogadja, a melynek élén Kovács József polgármester fog beszédet mondani.

— **Iskolai ünnepély.** A debreceni róm. kath. főgymnázium ifjúsága tegnap délután iskolai ünnepélyt rendezett a Segélyező-egyesület alaptökéjének gyarapítása céljából. Az ünnepélyen óriási közönség volt jelen és sokat tapsolt a szereplőknek. A műsor minden egyes számát nagy élvezettel hallgatta végig az ott megjelent fényes uri közönség és alig tudott betelni az ifjúság magas színvonalon álló előadásával.

— **A választási reform.** Ily címen Hajdu Gyula a pécsi irodalmi részvénytársaságban röpiratot adott ki. A röpirat azt igyekszik bebizonyítani, hogy az általános választói jog nemzetiségi veszedelem nélkül is lehetséges. Ara 60 fillér.

— **A munka halottja.** Egy fiatal munkás ember tragikus haláláról számol be a napi krónika. Munka közben érte a baleset, mely végzetes kimenetelű volt életére. Ezek a szegény emberek legtöbb esetben vagy a saját maguk, vagy pedig embertársaik gondatlanságának áldozatai. Bár a munkaadókat számtalanszor figyelmeztette a hatóság, az építkezéseknél való szigorú elővigyázatra, de ezt nagyon ritka esetben tartják be. A hasonlóság felületessé teszi mindanyunkat. Pedig hány intő példa szolgáltatott már okot nekik erre, hány emberélet adta meg az árát a gondatlanságnak. Ime a tegnapi szerencsétlenség, a melynél szintén megállapították, hogy gondatlanságból származott. Rőt János haláláért munkaadóját terheli a felelősség: ezt a vizsgálat nyomban kiderítette. A szerencsétlenség Geiger Simon terménykereskedő Piac-utca 81. számú háza lebontásánál történt. Az épület körül való munkálatokat Steiner Mór aradi vállalkozó vállalta fel a tulajdonostól és kiadta berbe Setcsik József pallérjának, aki a munkát, hogy minél több haszna legyen az épület fölépítéséből nagyon rendszertelenül végeztette. Beigazolta ezt az a körülmény, hogy a falakat ahelyett, hogy az előírt módon lebontatta volna, ledöntögette, hogy ezáltal a munka gyorsabban haladjon. Tegnap reggel 8 óra tájban a ház udvari szárnyának külső falát csakáryoztak ifj. Rőt János, Bodnár Imre és Mátyás munkások. Utasítás szerint egy vasruddal igyekeztek a falat ledönteni, ami csakhamar be is következett, de oly szerencsétlenül, hogy Rőt Jánost a hatalmas téglarakás maga alá temette, mire társai kiszabadították halott volt. Az esetről nyomban értesítették a rend-

őrséget és a helyszínén rövid idő múlva megjelentek Hoffmann vizsgálóbíró, Visky Sándor albiró, Kovács Kálmán rendőrfelügyelő, Bardóc rendőrbiztos, Fodor József városi mérnök és dr. K. Szalay Béla orvos, aki azonban, már csak a beállott halált konstataálta. A vizsgálat során Fodor mérnök helyszíni rajzot vett fel és szakértői véleménye szerint a szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a lebontás alkalmával a kőlévintézkedések nem tétettek meg. Előadta, hogy ő már a ház bontásának megkezdésekor figyelmeztette, Geiger Simon tulajdonost, és a vállalkozót a munka rendszertelen és felügyelet nélkül való folytatására. A hatóság erre való tekintettel a további munkálatokat azonnal beszüntette. A tragikus véget ért munkás holttestét kiszállították a kórházba, hol felboncolják.

— **Szövetségi tornaünnepély Kassán.** Pünköszt két napján a magyarországi tornaegyletek szövetsége Kassán tornaünnepélyt rendez, melyre többféle versenyt irt ki. A Debreceni Tornaegylet, már néhány éve állandóan részt vesz e versenyekben, ez idén is elmegy Kassára. A verseny részletes leírása a tornacsarnokban van kifüggesztve, a tagok a részvételre május 14-ig jelentkezhetnek. Indulás Debrecenből pünköszt szombati délután 4 óra 36 perckor, érkezés Kassára este 10 óra 35 perckor. Visszaindulás pünköszt hétfőjén éjjelkor, érkezés Debrecenbe kedden reggel 8 órakor. Utiköltség oda-vissza 7 korona. Szállásról a kassai sportegylet gondoskodik azoknak, kik idejkorán jelentkeznek. A résztvevőknek legalább a kivonulásban és a közös bo' gyakorlatokban kell részt venniük. Debrecen azonkívül kiállít egy stafetafuti csapatot, egy vagy több futót, kötélhúzó csapatot. — Jelentkezőknek bővebb tájékozást Horvay Róbert egyleti alelnök vagy Strifler Ferenc művezető ad.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tegnap este egy Bernandi Gyula nevű ember sósavval megmérgezte magát. Bernandi huzamosabb ideig a kórházban feküdt, honnan tegnap boesájították ki gyógyultan. Egyenesen a felesége lakására ment, onnan pedig Simonffy utca 51 szám alatt lakó anyjához és ott követte el tettét. A gyilkos folyadék összemarta belsőrészeit, de állapota nem életveszélyes. Most ismét kint ápolják a kórházban.

— **Tűz.** Balmazújvároson a múlt hó 30-án vasárnap este nagy tűz pusztított. Stein Ferenc fa zsindeyes háza égett le. A tűz a reggeli órákban gyuladt ki és amint a vizsgálat során kiderült azt a kéményből kipattanó szikra okozta. A kár biztosítás útján megtérül.

— **Részeg kocsis.** D. Nagy Imre téglási kocsis legény e hó 2-án valamilyen ügyben berándult Debrecenbe és kegyetlenül berútyított valamelyik külsősori kocsmába. Az ivászat folytatása céljából betért Kandel Mór tizenháromváros utcai kocsmájába, ahol a kocsmáros látva részegségét, nem akart neki bort adni. Ezért aztán megtámadta és ütlegelni kezdte. A duhajkodó embert bekisérték a rendőrségre.

— **Tűz a tanyán.** Tegnap délután 3 óra tájban tűz ütött ki a városon kívül eső Varga-kert mögött Szabó István Kut-utcai lakos tanyáján. A tanya körül összehordott trágya gyuladt meg és a tűz veszélyeztette az épületeket is. A kivonult tűzoltóság azonban csakhamar megakadályozta továbbterjedését.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályának a következő halálozások jelentettek be: Tarsányi Ferenc r.

kath. 21 hónapos, Kamarai Erzsébet ev. ref. 4 hónapos, Kovács Izsák izr. 24 éves, Orosz Gábor g. kath. 40 éves.

— **Megverte a feleségét.** Egymástól különválva élnek Balogh István és felesége, mivelhogy a boldog családi egyetértés helyett mindennapos volt köztük a perpatvar. Legtöbbször a férj durvasága idézte elő a veszekedést. Tegnap véletlenül azon az utcán vitt az utja, melyben felesége lakik, az asszony éppen kint állott a kapuba másfél esztendő kis fiával, amikor a durva ember nekiment és ütlegelte, majd a karján levő kis fiát kezdte fojtogatni dühöngésében, melyben végre a járőrelők akadályozták meg. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **Lopás.** Tegnap délután az igazak álmát aludta Hunyadi utca 18. szám alatti lakásán Rudmann Lajos, mialatt valaki belopódzott oda és az asztalon levő kékításkájából kilopta 10 kor. készpénzt. A rendőrség nyomozza a tettest.

— **A légszuszgyár városi üzlete és irodája** építkezés miatt május 3-tól fogva ideiglenesen Piac-u. 65. sz. háza költözik (Miklós-utca sarkán). Telefon-szám, mint eddig, 90. A lámpagyújtók és az éjjeli ügyeltes szerelők ezentúl is Piac-u. 81. sz. alatt maradnak az udvari keresztépületben és este 7 óra után oda kell fordulni szükség esetén. ezen helyiség telefon száma 415. lesz.

— **Egy válópör vége.** Sokszor tapasztalják a válóperek tudós bírái, hogy mily jelentéktelen események a szülőökai annak az engesztelhetetlen gyűlöletnek, mely a házasségeket elidegeníti egymástól. A közelmúltban is érdekes példája játszódott le a kölesönös gyűlölet alapján megaladt ilyen válóperek egyikének. A talán kissé túlságosan takarékos asszonyka összezördült férjével, a könnyelmű játékos, ki szerény jövedelmüket könnyelmű játéka pocskoljja. Az osztálysorsjátékon próbált ugyanis szerencsét a férj, de bizony a szerencse hosszabb időn át sem igen mosolygott rá. Az összekoccanásból komoly háború keletkezett, a házasságok különváltak és már az utolsó tárgyalás folyt a házasság felbontására. — Már-már az ítélet kimondására került a sor, midőn, ugyszólván az utolsó pillanatban örömdetes hír érkezett a férj számára. A kiváló szerencséséről közismert Gaedlicke A. budapesti bankház közölte vele, hogy osztálysorsjegyre nagy nyereséget ért. Könnyen elképzelhető, hogy az örömdetes hír hallatára a haragos asszonyka engesztelő boldogsággal borult a játékos karjaiba.

x **A szerencsét megragadni tanuld,** mert a szerencse mindig közeledbe van... Goethe adja ezt a tanácsot utravalól az életre. Ne hagyjuk hát Fortuna istenasszony ujjmutatását figyelmen kívül. Lukács Vilmos ismert bankháza a m. kir. osztálysorsjáték legutóbbi húzásán diadalt aratott. — És a bankháznak majdnem csupa vidéki vevője volt az, akiknek a szerencse kedvezett. Alig érkezett meg Lukács Vilmos ur a cég főnöke Nagykárolyba, hogy kifizesse ott a 200.000 koronás főnyereményt, nem telt bele 24 óra és ezen bankház szerencsés vevőinek jutott megint a 400.000 koronás főnyeremény. A bankház a legutóbbi sorsjáték alkalmával két millió koronát meghaladó óriási összeget fizetett szerencsés vevőinek. Lukács Vilmos bankházának mesés szerencséje a fővárosban közbeszéd tárgya és irigység nélkül ismeri el mindenki, hogy a szerencse istennője érdemes emberre pazarolja kegyeit, mert a Lukács-bankház szigorú szolidaritásával, titoktartásával és vevőivel szemben tenusított őszintelen előzékenységgel közkedvességre tett szert, mely az ország határain túl is ismeretes. „Isten áldása Lukácsnál” — példabeszéddé lett és számtalan tény igazolja ezt a közmondást. Amit másutt álmoskönyvekkel, komplikált naptárakkal és egyéb szükség-

eszközökkel próbálnak elérni — mindazt pótolja ez a varázsszó: „Isten áldása Lukácsnál!” A szerencsét nem lehet kierőszakolni, — a szerencse mindig közelünkben van — csak meg kell ragadni, mint Goethe mondja. És ez a szerencse állandóan hű volt és hű is marad Lukács bankházához, minélfogva olvasóinknak nem adhatunk annál jobb tanácsot: Vásároljanak osztálysorsjegyeket Lukács bankházából, melyek helyben kizárólag Mihály Sámuel cégnél kaphatók.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujfalu-sz. ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kisképzésben.

x **Ne tessék esodálkozni,** hogy mindenki mellőzi a kész ruha vételét, mert ma a legelegánsabb öltönyök a legjobb angol és hazai szövetelekből 15—20 frtért rendelhetők az Angol Szabónál Kossuth utca 8. sz. a. A dus szövetraktár megtekintése ajánlatos a nagyérdemű közönség figyelmébe. A legizlésebb kivitelet gondoskodik Roseberg József uriszabó. Próbarendelés által mindenki meggyőződhetik.

x Használja a híres Hajdusági pe-öt. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerterá.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

TAVIRATOK.

Gyilkos gymnazista.

Zenta, május 3. Dudás Emil gimnáziumi VII. osztálybeli tanuló, Dudás Lajos polgármester fia, ma reggel 8 órakor az osztályteremben az egész osztály színe előtt rálőtt osztálytársára, Katona Imrére avval a kijelentéssel, hogy: Ezzel tartozom neked! Katona Imre állítólag megsértette Dudás Emilt. A gyilkosság óriási felháborodást okozott. Katona életveszélyesen megsebesült.

A perzsa sah Európában.

Pétervár, május 3. A pétervári távirati ügynökség azt jelenti Teheránból, hogy Muzaffer Edin sah május 7-én Bakun át Európába utazik és május 2-án bucsuzott el diplomáciai testülettől. Az uralkodó ideiglenes helyettesévé Mohamed Eli Mirza trónörököszt nevezte ki.

A japán-francia konfliktus.

London, május 3. Minthogy a balti flotta még mindig a Kamrang-öböl közelében tartózkodik, azt hiszik, hogy Franciaország és Japán között újabb diplomáciai bonyodalmak lesznek.

Az orosz forrongás.

Varsó, május 3. Ide érkezett jelentések szerint Szeszeovice, Kaliz, Kisenev és Pétervárot az összes munkások kimondották a sztrájkot. A sztrájkolók több helyen zavarnak, úgy hogy a katonaságnak kellett közbelépnie.

Varsó, május 3. Egy ismeretlen egyén ma az utcán lelőtte az idevaló rendőrfőnököt. A gyilkos elmenekült.

Lodz, május 3. A helyzet egész Oroszországban olyan, hogy a hatóságok a legnagyobb bajtól tartanak.

Uj ezred Oroszországban.

Pétervár, május 3. Tegnap a cár Carskoje Szelóban megtekintette a esendőrlövés-ságánál alakított négy lovas gépfegyverszázadot, melyek a kaukázusi ezredekkel mennek a harctérre.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 3.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv jó. Tartott irányzat mellett 32,000 métermázsa került forgalomba, 5—10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonajeműk közül tengeri 5—10, zab 10, rozs 10—15 fillérrel drágább árja szállard. Idő: meleg.

Buza áprilisra	00.
„ májusra	18.40—42.
„ októberre	17.08—10.
Rozs áprilisra	14.80—82.
Zab októberre	13.92—94.
Tengeri áprilisra	13.92—94.
„ májusra	12.02—04.
„ júliusra	14.98—00.
„ októberre	14.56—58.

Étvágytalanság
 emlékital
 a rohtsi-viz rendszeres ivása által elmúlik. Erre jó a **Tem-pel forrasviz**. A Stiria forrás erősebb. **KAPHATÓ:**
 Hoffmann Józsefnél, Bpest, Bithory-u. 8.

Szent-László (Püspök) gyógyfürdő

— Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérő kezelése alatt. —

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin $\frac{3}{4}$ órai távolban. Május augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai híré 41° C. meleg természetes hévíz javulva van: az ízületek és izmok eszosen bántalmainál, idült s különösen savas ízületi loboknál, esonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvényél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ichiasnál) különböző bőrbajoknál végre a 3i bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok, vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos Dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fillér és 6 kor. között változik. Gyógyterem (Cursalon) hírlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Teraszok: szép kilátással. Éttermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellé elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és Lawn-Tennis.

Öt tákfürdő és 3 kádfürdő kívül mórifürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű kütűnő zenekar. — Telefon összeköttetés Nagyváradal. — Villanyvilágítás. A legszebb kirándulás és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérő saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a **fürdőkezelőség**.

Szőlőlugast

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s minesen oly ház melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül a szőlő épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbségre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébrehasználható részekből. Ez a legbálatadatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (hár mind kusza természetű), mert nagyobb része ha meg is terem, nem hoz, ezért sokan nem értékelik az eredményt eddig. Hol lugast alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőévi idején a legkifinomultabb nuskalálly és más ócsa szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Belföldi szőlőültetvények is még nagy mennyiségben kaphatják leszállított árukban. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árkán és (Delaware) sima ültetéshez és ebből borminta.

Emellek első szőlő ültetőterep Nagy-Kágya, Bihar megye.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet megnyílt!

A víz alkalmazása gyógy célokra, hőmérsék, alak és időtartam tekintetében oly sok változatosságot enged, hogy azt a legkülönbözőbb betegségeknek eredménynyel alkalmazhatjuk.

Altalában a vízgyógyászat edzőleg, életlőleg és erősítőleg hat. Az anyagcsere fokozódása, az idegrendszernek kedvező befolyásoltatása által a beteg szerveknek megváltozott működésük idéztetnek elő.

Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki a hidegvizgyógyászat alól.

A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik és gyarapszik mellette, míg a magasabb korban a hanyatló erőket felélénkíti és a lassan működő szerveket felhívítja.

Eredménynyel alkalmazható tehát a vízgyógyászat és annak különböző alakjai.

1. Súlyos betegségek utáni elgyengüléséknél.

2. Erősödési és edzési szempontból, a légző szerveknek hurutos állapotra való hajlamánál.

3. Táplálkozási zavaroknál u. m. vérszegénység, sápkór, kövérség köszvény, görvéllykór, cukorvételésnél.

4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknek.

5. Vérkeringési zavaroknál, vértululás és aranyeres bántalmaknál.

6. Rheuma és idegfájdalmaknál.

7. Az idegrendszer megbetegedéseinek a neurastheniánál, ennek sokoldalú jelenségeinél: mint fejfájás, szédülés, fejfájás, levertség, szellemi és testi kimerültség álmatlanság, Asthma, ideges szívántalmak, a gyomor bél- és nemi-szervek neurastheniájánál, Hysteriánál, Basedow-féle betegségnek, görvéllykór és hűdéses állapotoknál.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet modern és célszerű berendezése, fekvése és kitűnő puha vize fölötté alkalmas tényezők a vízcurának sikeres használatára. Fővárosi szakértői személyzet végzi a teendőket, az árak mérsékelték. Orvosi felügyelet.

Az intézet egész nap nyitva férfiaknak d. e. 9 óráig és d. u. 5-8 óráig; nőknek d. e. 9 óráig és d. u. 5 óráig.

Isten áldása Lukács Vilmos bankházában!

A most befejezett XV. m. kir. szab. Osztálysorsjátékban még eddig sohasem létező eredményt értünk el, miáltal jelszavunk

„Isten áldása LUKÁCS VILMOS bankházában!”

ismét a legfényesebb módon beigazolást nyert. — A m. kir. szab. Osztálysorsjáték

„legnagyobb főnyereményei”

olyan sorsjegyekre estek, melyeket mi adtunk el szerencsés vevőinknek, és pedig:

400000

korona a 16965 sz. sorsjegyre

10000

korona a 27315 sz. sorsjegyre

200000

korona a 45544 sz. sorsjegyre

10000

korona a 49581 sz. sorsjegyre

50000

korona a 60639 sz. sorsjegyre

10000

korona a 67137 sz. sorsjegyre

25000

korona a 37115 sz. sorsjegyre

10000

korona a 80045 sz. sorsjegyre

és ezeken kívül óriási mennyiségű kisebb nyeremény 200 koronától 5000 koronáig körülbelül

2.000.000 korona összértékben.

Szerencsesorsjegyek a fenti bankházból

1/8	1/4	1/2	1/1	sorsjegy
1.50	3.-	6.-	12.-	korona

eredeti árban helyben és a környéken kizárólag csak az alant jegyzett üzénél kaphatók.

Mihály Sámuel, papírnagykereskedő

DEBRECEN, főtér, 30.

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Haktar: Budapest, V. Lipót-körút 15 szám.

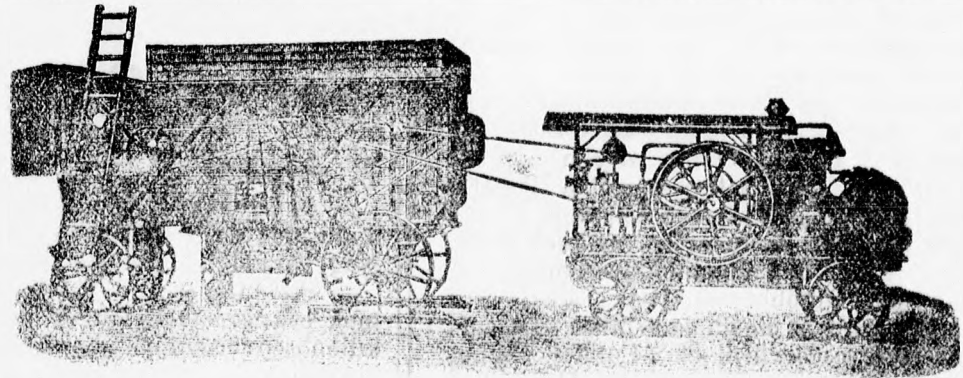
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, különösen Benzin- és szivó-gázmotorokat 1-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet

Új hengerek minden szakmába vágó gépek gyártása műmalmi berendezések.

Különlegesség

Legújabb szerkezetű csavaros (és szabad. kir. víznyomó) borsajtók.

Osborne D. M.-féle

világhíru amerikai szövő és kaszáló gépek magyarországi kiárólagos képviselősege

Répes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra ingyen és bérmentve külön költségvetést ingyen.

Killer Ede

egyedüli gőzerőre berendezett butorgyára
Debrecenben.

ahol az országban egyedül
egész tömör fából, legtartósabb,
legdivatosabb és legkedvel ebb
egyeb burok valamint egész
berendezések készülnek; miről
mindenki a gyárban valamint
az üzletben meggyőződést sze-
rezhet. — Ismét eladók szá-
lalk kedvezményben részesülnek.

50 évi siker

ESZÉKI

arckenőcs

és eszéki

Szalvator

szappan.

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr
összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

Dienes J.C. „Szalvator“
gyógytárból

ESZÉKEN, Felsőváros

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 db. Szalvator szappan ára 1 kor.
1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.
Ly on rizspor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatré-
szektől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 sz.

B. m. rendeletnek.

Főraktár Budapesten

Török Jozsef

gyógyszerésznél

VI. Király-utca 12. és Andrássy-ut. 29 szám.

Méhészeknek fontos.

Az első magyar kereskedelmi mételepek tu-
ajdonosa **Kühne Ferenc** Budapest I. ker.
Attila-utca 99 sz. a. ajánlja dusan felsze-
relt raktárát, a legjobb és legmegfelelőbb
kagtárakból, melyek jó anyagból, pontosan és
elkiismeretesen készítették, továbbá minden-
nemű eszközökész szerszámokat, melyek a
méhészkedéshez kívánatnak, a legjobb mi-
nőségben és olcsó ár mellett elad. Az 1905
évre szóló magyar vagy német nyelvű gazda-
gon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó
főárjegyzékek „Méhészeti utmutató“-val
együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve
ugymint bármilyen utasítások és tanácsok
is kívánatra eszközöltetnek.

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●●● Fügönyök ●●●

!●●● Agy- és asztalterítők ●●●!

!●●● Linoleum ●●●!

Óriási raktár!

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„SYPHONIA“

szőlőtelepek

és komlóültvények befecskendezéséhez,

a gyümölcsfákat károsító rovarok

a szegesz és tormánes kiirtására, valamint a levélbetegsé-
gek elleni védekezésre stb. 10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetező

készülékkel is

petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy anélkül;

csokrai szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítanak külön-
geség gyanánt

MAYFARTH PH. és T. a.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek külön-
gességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. szám

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszonteladók kerestetnek.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYARANAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél
BUDAPEST, V. VACI-KÖRUT 32.

Benzinmotorok, gőzcseplőkészletek, arató- gépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben, legjobb kivitelben kaphatók.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

ÜGYVÉDI IRODAMAT

Fiac-utca 73. szám alá
(Tihanyi-házba) helyeztem át.
Dr. Tervey Tamás
ügyvéd.

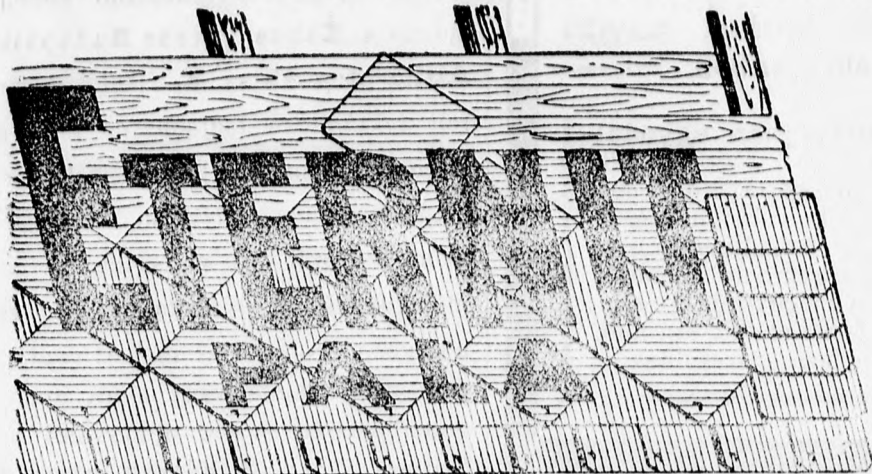
Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patent

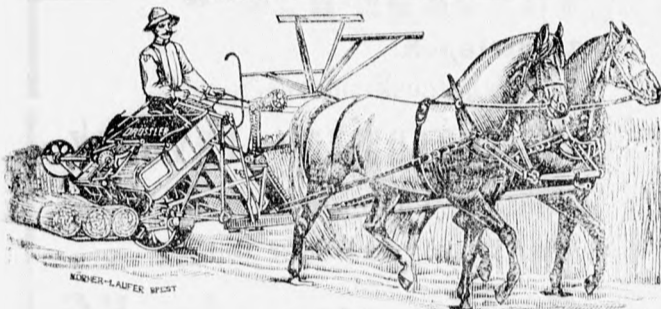
egy régiónak bizonyult háziser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszívnyél, osztei és meghűléseknel bedőresésképpen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter-kezelőszobájának dobozában van csomagolva. Ára: 30 fillér, 1 kor. 40 f. az L körű és 1 korona minden gyógyszerertárban kapható. — Török József gyógyszerész, Budapest, R. Török József gyógyszerész, Budapest, Richter Gyógyszertára és „Árany orozslánhoz”, Fregabán, Elizabethstr. 6. uca. Mindennapi szerkesztés.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZAGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eladási hely: Lukács Vilmos cégnél, Debrecen.

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest, VI., Váci-körút 59. — SZALLIT: Magánjáratok, Locomobilokat, teljes Gőzcsepítő-készleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee” Fűkaszalógépeket, Arató és Kéveköttógépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill” vetőgépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben. Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgások.

A XVI-ik magy. kir. szabadalmazott osztályosjáték nyereményeinek sorozata.

110.000 sorsj. 55.000 nyer.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1 millió korona.**

	korona
1 utalom	60000
1 nyer. á	40000
1	20000
2	10000
1	9000
2	8000
1	7000
2	6000
1	5000
1	4000
5	3000
3	2500
8	2000
8	1500
36	1000
67	500
3	300
437	200
803	100
1528	50
140	30
34450	20
4850	17
4850	13
100	10
4350	8
3350	4
55000 nyer. és jut. összegben	14,459.000

FELHIVÁS

magy. kir. szab. osztályosjátékhoz.

Az első osztályú sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek srétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szer. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezé-ére. Becses megrendelését sziveskedjek mihamarabb hozzám juttatni.

Gaedicke A.
Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődjéje.
Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencséseje

Óriási!

Rövid időn belül

15 milliót

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

600000 kor.	szám
400000	1 11119
400000	4 28916
400000	8 33464
100000	4 42758
100000	2 49878
100000	4 87991
70000	1 60912
60000	8 17357
60000	8 78863
60000	4 82528
60000	2 97263
30000	8 6920
30000	8 38691
30000	8 90964
25000	4 23481
25000	2 30049
25000	4 44411
25000	4 87851
20000	4 14674
20000	4 28950
20000	8 33402
20000	8 35862
20000	4 44410
20000	4 55565
20000	1 60781
20000	8 78848
20000	4 88874
15000	1 31121
15000	4 57734
15000	2 77950
15000	4 82506